

Pohorelský hlásnik

informačné noviny Obce Pohorelá; ročník XVIII.; JÚN 2022; - ZADARMO -

Regionálna súťaž – MOJA OBEC 2022

Regionálna súťaž žiakov 1. stupňa základných škôl v prezentácii svojej obce pod názvom MOJA OBEC bola pre pandémiu v roku 2020 zrušená, a tak sme radi, že sa nám ju podarilo po 2 rokoch aj vďaka vedeniu školy, organizačnému tímu a sponzorom nakoniec realizovať. Streda 25. mája 2022 sa o to viac niesla v slávnostnom duchu a očakávaní našich milých hostí.

Žijeme v krásnom regióne Horehronia. Okolité obce sa líšia nárečím, folklórom, ale spája nás nádherná príroda, srdeční a talentovaní ľudia. Navzájom sa dopĺňame a sme súčasťou krásneho Slovenska.

Do súťaže sa zapojili žiaci zo 4 škôl: ZŠ Beňuš, ZŠ Heľpa, ZŠ Šumiac a samozrejme nechýbala ani naša základná škola. Ráno privítali vo vestibule našej školy súťažiaci žiaci v krojoch a odprevadili ich do regionálnej učebni, kde sa všetko začalo. Pani zástupkyňa Mgr. Erika Bialiková prítomných privítala a oboznámila ich s priebehom súťaže. Dievčatá z DFS Mladost' potešili všetkých piesňami a tancom a následne na základe vyžrebovaného poradia súťažiaci mohli začať. Štvorčlenné družstvá žiakov a žiačok nám predviedli svoje prezentačné zručnosti a naozaj rôznym spôsobom predstavili svoje obce. Všetky prezentácie boli na vynikajúcej úrovni a bolo obdivuhodné sledovať s akou hrdosťou každé družstvo predviedlo to najatraktívnejšie zo svojho rodiska. V prezentáciách sme sa dozvedeli mnoho zaujímavých informácií od vzniku obce cez jej tradície, gastronómiu či kultúrne a historické pamiatky. Porota ale i hostia si pochutnali na tradičných kapustníkoch z Heľpy, syrových výrobkoch z Beňuša, makovníkoch zo Šumiaca a nasmeli chýbať ani pohorelské guľky. Pásmom pohorelských piesní speštril súťaž aj bývalý žiak našej školy, zaniatený folklorista a podnikateľ Jozef Mak. Po ukončení súťaže bolo pripravené chutné občerstvenie pre žiakov i hostí a porota v zložení Mgr. Erika Bialiková, Mgr. Ľudmila Vaculčiaková, Mgr. Slavomíra Gašperanová, Mgr. Janka Kutliaková a Mgr. Monika Riapošová takto rozhodli o víťazoch:

1. miesto: ZŠ Beňuš
2. miesto: ZŠ Heľpa a ZŠ Pohorelá
3. miesto: ZŠ Šumiac

ZŠ s MŠ Pohorelá

Víťazi dostali z rúk riaditeľa školy Mgr. Jozefa Šajšu, zástupkyne školy Mgr. Eriky Bialikovej a vedúcej MZ Mgr. Ľudmily Vaculčiakovskej, od ktorej vzišiel pred 2 rokmi nápad usporiadať takúto súťaž, diplomy a zaslúženú odmenu.

Súťažiacich prišli podporiť pani starostka obce Šumiac PhDr. Jarmila Gordanová a pani riaditeľka Mgr. Renáta Jókaiová, z obce Beňuš pani starostka Katarína Srnková a nechýbala ani zástupkyňa našej obce za obecný úrad Mgr. Ivana Vojtko-Kubandová.

Veľké poďakovanie patrí celému organizačnému tímu pedagogických i nepedagogických zamestnancov školy, bez ktorých by túto súťaž nebolo možné zorganizovať.

Ďakujeme sponzorom, ktorí túto súťaž podporili:

Poľnohospodárske družstvo, AGROPOHORELÁ, LINEKO Slovensko, s.r.o., Ing. Erik Vasil, Lekárň Kamilka s.r.o., Mgr. Zlatica Rašiová, Tec – Trade, Peter Vojtko, Rodičovské združenie pri základnej škole v Pohorelej, Obecný úrad v Pohorelej, BARTRANS- Ing. Jozef Baran, s.r.o., PVEK, Miloš Kollárik, Urbárske a pasienkové pozemkové spoločenstvo Pohorelá, Mäso údeniny HK Jatka, Pekáreň u Flosníkov, Ing. Jozef Flosník, KPM, Ján Haluška, Pohrebničníctvo Haluška, Milan Haluška, Ján Kovalčík, Štátna ochrana prírody SR, K&K KAMIX, Anna Krešáková, anonymný darca

Dúfame, že sa súťažiaci a hostia u nás dobre cítili a tešíme sa o rok na ďalšie stretnutie.

- Mgr. Ivana Zlúkyová -

PODUJATIA

7.-10.7. FIDE OPEN POHORELÁ

XX. ročník turnaja v rapidšachu
info a prihlášky: ŠK Orlová, – 0907815650,
adamik@pobox.sk

(propozície k stiahnutiu na stránke:
https://www.pohorela.sk/obec/udalosti-v-obci/kalendar-akcii/fide-open-pohorela-2022-1654_176sk.html)

SVÄTOJÁNSKA NOC

»»» 2002 ««« PLNÁ HUDBY »»» 2022 «««

SMOLA a HRUŠKY
METALINDA

ROCK REUNION - BULLET HOLES
REKU SYNKU - TALENTÁRIUM

POHORELÁ • 9. 7. 2022

VSTUPNÉ: 7€

Deti do 120 cm ZADARMO

ZAČIATOK: 14:00

PARTNERI

30.7. MAJSTROVSTVÁ POHORELEJ (A SVETA) V KOSENÍ

„Horehronské slávnosti koscov a hrabačiek“
XXVIII. ročník súťaže v kosení

3.8. DAJME SI ŠANCU ŽIŤ SPOLU

5. ročník branno-športového dňa pre deti, seniorov
a ŤZP osoby od 11:00 v areáli amfiteátra
(sleduj podujatie na Facebooku TU:
<https://www.facebook.com/events/383567723711747>)

6.8. DEDINA AKO KLENOTNICA

folklórny festival

- predstavenie folklórnych tradícií a ľudovo-umeleckej tvorby

20.8. ČUDESNO V COBURGOVSKOM PARKU

ČUDESNO vás vtiahne do minulosti sériou prednášok, ktoré vám odkryjú tajomnú a takmer zabudnutú železnú identitu Horehronia a rozšíria ďalšie obzory ako využiť minulosť pre tvorbu budúcnosti.

Počas dňa sa môžete tešiť na komentované sprevádzanie parkom a spoznať nepoznané zákutia, ktorými sa kedysi prechádzala európska aristokracia. Deti sa naučia o lese a zvieratkách v ňom pod taktovkou skúsených lesníkov, prídu i sokoliari. V historickej kúrii nájdete unikátnu fotografickú expozíciu a večerné šumenie stromov dotvorí multizánrová hudobná tvorba a stromová akrobacia. Bude to Čudesné!

(sleduj podujatie na Facebooku TU:
<https://www.facebook.com/events/418224066806351>)

informácie o podujatiach na www.pohorela.sk

Termíny zberu plastov

12. 7. 9. 8.

Plasty sa zbierajú sa len v **ŽLTÝCH**
plných a zaviazaných vreciach.
Plasty sa zbierajú každý štvrtý utorok.

Nezabudnite **NEZÁLOHOVANÉ**
plastové fľaše a plechovky
stlačiť, aby sa zmenšil ich objem!

Termíny zberu netriedeného komunálneho odpadu

29. 6. 13. 7. 27. 7. 10. 8. 24. 8.

Žiadame občanov, aby si **nádoby** vložili **pred brány už deň vopred!** Zbiera sa od 7:00 hod.!

Komunálny odpad sa zbiera každú druhú stredu.

NEZABÚDAJTE ODPAD TRIEDIŤ
a znížiť tak poplatky za uloženie odpadu!

Ako sme triedili komunálny odpad z domácnosti v roku 2021

V roku 2021 sa v našej obci vyzbieralo z domácností spolu 714,139 ton odpadu (z toho 232,469 t triedeného a 481,67 t netriedeného). Miera triedenia odpadu bola 46,21 % a teda výška sadzby za uloženie zmesového komunálneho odpadu a objemného odpadu na skládku v roku 2022 v zmysle v nariadenia č. 330/2018 Z. z. bude 18 eur za 1 tonu netriedeného odpadu.

SEPAROVANIE V ROKU 2021:

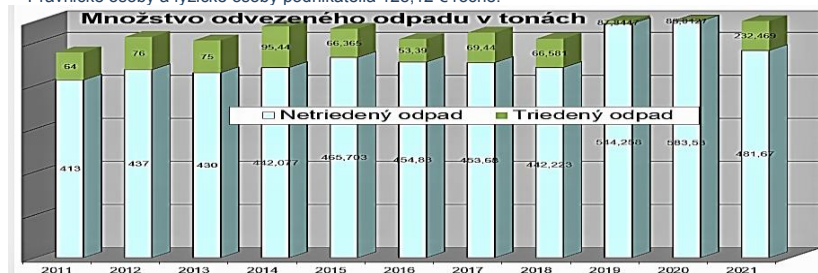
- papier a lepenka 13,048 t
- sklo 39,156 t
- tzv. TetraPaky (obaly z džusov a mlieka) 0,917 t
- obaly z kovu (plechovky, konzervy, obaly zo sprejov) 1,071 t
- biologicky rozložiteľný kuchynský a reštauračný odpad 1,86 t
- elektro odpad (žiarovky, žiarivky, elektrické a elektronické zariadenia, batérie, akumulátory) 10,369 t
- jedlé oleje a tuky 0,45 t
- plasty 25,591 t
- kovy (kovy, meď, bronz, mosadz, hliník, železo a oceľ) 130,11 t
- zmesový komunálny odpad 363,29 t
- objemný odpad 113,2 t
- drobný stavebný odpad 5,18 t

**AK SPRÁVNE TRIEDIME,
SVET JE KRAJŠÍ.
A NÁKLADY NIŽSIE**

Náklady obce na likvidáciu komunálneho odpadu v roku 2021 boli spolu 56.478 eur (z toho 14.565 eur poplatky za uloženie odpadu na skládku).

Prijem z miestneho poplatku za komunálny odpad bol 43.555 eur.
Poplatok za komunálny odpad bol 20,00 € ročný paušál na fyzickú osobu (50% úľava 10 pri osobách, ktoré vykonávajú práce alebo študujú na území Slovenskej republiky, ale mimo miesta trvalého pobytu, t.j. 10,00 €)

Právnické osoby a fyzické osoby podnikatelia 128,12 € ročne.

Od 1.1.2021 vznikla zákonná povinnosť pre fyzické aj právnické osoby vykonávajúce zber alebo výkup odpadu označovať obci, z ktorej vykúpený odpad pochádza, údaje o množstve vyzbieraného a vykúpeného odpadu. Takže obec má od 1.1.2021 k dispozícii údaje o odpade vyzbieranom/vykúpenom podomovým zberom, ako aj o odpade odovzdanom našimi občanmi mimo územia našej obce (papier, autobatérie, šrot)

Náklady na prevádzku a údržbu Čističky odpadových vôd a kanalizácie boli 40.071 eur.

Prijem za „stočné“ bol 15.459 eur.

Poplatok za „stočné“ bol 0,32 €/m³ (vypočítava sa podľa spotreby vody)

MAROŠ SIMAN PO PAUZE ZNOVU NA PÓDIOVÝCH UMIESTNENIACH

Po dlhej pauze a celkom náročnej príprave som ukončil jarnú sezónu súťaženia v naturálnej kulturistike v kategórii Men's Classic Physique. Ziskom dvoch strieborných medailí z Majstrovstiev Slovenska (Košice) a z European Natural Cupu (Bratislava) považujem sezónu za celkom úspešnú. Veľa známych a kamarátov mi gratulovalo k úspechu, chcem im za to poďakovať a veľmi si to vážim a možno ešte niekedy v budúcnosti do Pohorelej nejakú tú medailu prinesiem...

(- Maroš Siman -)

Oslavy 77. výročia ukončenia II. svetovej vojny a Dňa víťazstva nad fašizmom

V nedeľu 8. mája výbor ZO SZPB Partizánskej brigády Jánosik Pohorelá v spolupráci s vedením obce Pohorelá v zastúpení starostkou Ing. Jankou Tkáčikovou, pripravil na námestí pri pomníku padlých v oboch svetových vojnách oslavy spojené s kladením venca a zapálením sviečok. V hojnom počte takmer 80 spoluobčanov po privítaní predsedom ZO Janom Lakandom a zaspievaní štátnej hymny Slovenska sa začal pripravený program. Žiaci ZŠ s MŠ Pohorelá predniesli aktuálnu báseň a mužská spevácka skupina Kráľova hoľa s hudobným sprievodom harmonikára Jozefa Matúša zaspievali niekoľko našich krásnych povstaleckých piesní. Atmosféra bola strhujúca a k spevu sa pridali aj účastníci podujatia. S prejavom vystúpil tajomník Oblastného výboru SZPB Brezno Ján Šulej, ktorý prítomným priblížil vojnové udalosti spojené s mnohými ľudskými obeťami a materiálnymi škodami. Upozornil najmä na veľké straty vo všetkých oblastiach, ktoré utrpela Červená armáda pri oslobodzovaní svojho územia a celej východnej Európy. Pripomenul, aby sa neprekrúcali dejiny, ktoré boli napísané v krutých rokoch 1939 – 1945 počas trvania vojny a ich víťazom vždy bude predovšetkým ČA, Kráľovská Rumunská armáda, Československý armádny zbor a ostatní spojenci. Povstalecké piesne ukončili výborne zvládnuté oslavy.

Potom predseda ZO SZPB vyzval prítomných, aby sa presunuli do priestorov OÚ, kde pokračovala výročná členská schôdza, ktorej sa zúčastnila aj ukrajinská občianka, ktorá spolu s niekoľkými ďalšími našla útočisko v našej obci.

– J. Lakanda –

SPOLOČENSKÁ RUBRIKA

JUBILANTI

86 rokov

Mária Syčová, Nová 345

85 rokov

Ružena Chlebušová, Nová 337

84 rokov

Štefánia Haľaková, Nová 340

83 rokov

Juraj Krešák, Hviezdoslavova 51

82 rokov

Juraj Halaj, Clementisova 787

Matej Syč, Clementisova 777

75 rokov

Anastázia Babel'ová, Pod Brezinou 500

Mgr. Anna Pletková, Kpt. Nálepku 256

Milan Pompura, Clementisova 742

Jozef Ševc, Za Vášok 206

70 rokov

Júlia Vajdíková, Kpt. Nálepku 296

65 rokov

Pavol Brenčič, Partizánska 520

Anna Kanošová, Orlová 614

Elena Matúšová, Kpt. Nálepku 145

Elena Petrušková, Jánosikova 444

Anna Simanová, Partizánska 526

60 rokov

Jozef Čiper, Clementisova 731

Ľubomír Petro, Partizánska 535

Matej Refka, Clementisova 723

Milan Tešlár, Clementisova 526

NOVORODENCI

Michaela Babel'ová, Clementisova 759

NOVOMANŽELIA

Ing. Marika Šágiová, Za Vášok 210
a **Bc. Michal Vanko**, Košice

SENIORI, POZOR

NA TELEFONÁTY, V KTORÝCH VÁS
NIEKTO ŽIADA O PENIAZE!

Upozorňujeme seniorov, aby neverili neznámym osobám, ktoré ich telefonicky kontaktujú z rôznych príčin a žiadajú od nich peniaze:

Niekoľko rovnakých prípadov sa za krátky čas objavilo v okrese Lučenec, o úspory sa im podarilo pripraviť 79-ročnú dôchodkyňu.

V stredu (01.06.) zazvonil popoludní 79-ročnej dôchodkyňi telefón, v ktorom sa ozval mužský hlas. Predstavil sa ako policajt a žene povedal, že jej dcéra na aute zrazila a zranila nejaké dieťa. Žena mu síce odpovedala, že jej dcéra nemá žiadne auto a zložila mu vzápätí telefón, no ten zvonil opäť.

Dôchodkyňi povedal, že všetky peniaze čo má doma, má vložiť na číslo bankového účtu, ktoré jej nadiktoval.

Neznámy mužský hlas mal slovenský prízvuk a okrem toho jej povedal, že má zavolať na číslo 158 a presvedčiť sa, že je skutočný policajt. Následne dôchodkyňi povedal, že o 10 minút príde pre ňu tak, že má ísť vložiť peniaze na účet, lebo je to pre jej ochranu a pre ochranu jej najbližších. Žena chcela pre istotu zavolať aj svoju dcéru, no na to jej muž uviedol, aby peniaze vložila ihneď, lebo prídu poľskí vrahovia a zavraždia ju aj jej dcéru a že ju okradnú.

Muž v telefóne ženu zároveň uisťoval, že peniaze ktoré vloží na účet, ktorý jej nadiktoval, jej na druhý deň vráti.

„Tento chlap mi povedal, že mám ísť vložiť peniaze na hlavnú poštu v Lučenci, že je tam poštová banka a keď zaplatím, tak mám ísť pred obchodný dom PRIOR v meste Lučenec, že tam prídu policajti pre mňa...“ Žena teda zo strachu o svoj život a život jej dcéry išla z domu na poštu na Novohradskej ulici v Lučenci. Skutočne prišlo pre ňu vozidlo taxi služby, ktorej vodiča poprosila, aby ju zaviezol na poštu.

Vystrašená dôchodkyňa peniaze na pošte vložila na určený účet a potom, ako vykonala tento vklad, prešla pred obchodný dom PRIOR, kde čakala na policajné auto. Stála tam približne polhodinu, ale nikto nechodil. Vtedy si oklamaná žena uvedomila, že sa stala obeťou podvodu.

Úspory dôchodkyne vo výške 6500,- eur boli zakrátko z účtu vybraté a už sa celá situácia nedala vrátiť späť.

- Upozorňujeme seniorov, aby neverili neznámym osobám, ktoré ich telefonicky kontaktujú z rôznych príčin a žiadajú od nich peniaze.
- Žiadame seniorov, aby si skutočnosti uvádzané v telefóne s neznámou osobou ihneď overili telefonicky u svojich príbuzných – obratom im zavolali,
- vyzývame seniorov, aby nevyberali svoje finančné úspory pre cudzie osoby, nedávali peniaze osobám, ktoré nepoznajú, nevkladali peniaze na cudzie účty a neposielali neznámym osobám peniaze cez finančné služby,
- odporúčame seniorom, aby v týchto prípadoch **ihneď kontaktovali políciu na čísle 158.**

Pred 50 rokmi zomrel Ján Ctibor HANZO

Narodil sa 15. septembra 1906 v Pohorelej v rodine Pavla Hanzu a Márie Murániovej.

Vychodil ľudovú školu v Pohorelej, neskôr študoval na gymnáziu v Níredháze, Makove a do roku 1924 v Rimavskej Sobote. V rokoch 1924 – 1928 pokračoval štúdiom teológie, najprv v Bratislave, od roku 1926 vo Viedni, kde navštevoval aj prednášky na vyššej novinárskej škole. Po ukončení štúdií pôsobil ako evanjelický kaplán, v rokoch 1929 – 1935 pôsobil ako farár v Pondelku, v rokoch 1935 – 1950 v Ľubietovej, od roku 1950 v Prešove a od roku 1953 pôsobil ako šarišsko-zemplínsky senior. Bol účastníkom Slovenského národného povstania, pomáhal prenasledovaným antifašistom.

Venoval sa cirkevnej histórii, spracoval dejiny cirkevných zborov, v ktorých pôsobil, v prózach s náboženskou a historickou tematikou prejavil rozprávačsky talent. Vecným základom jeho próz boli široké kultúrne znalosti, venoval sa v nich udalostiam v cirkevných zboroch. Náboženský a historický obsah mali i jeho rozhlasové dramatizácie. Prispieval do novín, ale hlavne do náboženských časopisov a kalendárov.

Zomrel v Prešove 1. júna 1972.

Z kroniky obce Pohorelá:

(pozn.: výpis záznamov z kroniky je bez gramatických a štylistických úprav, tzn. i v gramatike platnej v danej dobe)

1932 — (zaznamenal kronikár Ján Prištin) —

ČO SA VLASTNE STALO 9. JÚNA 1932?

Počas štrajku robotníkov pri stavbe trate Červená Skála - Margecany v noci z 9. júna četníci zatýkali dôverníkov a funkcionárov KSČ a Červených odborov štrajku a demonštrácii. Vyše 20 robotníkov posadili četníci do vlaku a odviezli do Brezna. Robotníci urobili pokus o ich oslobodenie na stanici kde sa im to nepodarilo, preto nasadli do vlaku, aby v ceste zatknutých oslobodili. Komunisti z Pohorelej dozvediac sa o situácii zorganizovali na trati pri Pohorelej živú priehradu z ľudí v úmysle oslobodiť zatknutých. Robotníci idúci z Čerenej Skály zastavili vlak stiahnutím záchrannnej brzdy. Rozhnevaný ľud napadol četníkov a chcel oslobodiť zatknutých. Četníci sa však strelbou ubránili a podarilo sa im so zatknutými ujsť. Pri tejto strelbe bol ťažko zranený jeden robotník a viac bolo ľahko zranených.

Nalákani podnikatelia po týchto udalostiach urýchlene pristúpili na požiadavky robotníkov. Vcelku sa dosiahlo zvýšenia miezd od 5 – 25%.

Z HISTORICKEJ TLAČE

— Nevinný byl smrtelně zraněn při stávkových výtržnostech. Z Bratislavy, 9. června. Dne 7. června vznikla pro mzdové rozpory stávka na železniční trati Červená Skála—Margecany. Stávkující dělnictvo dopustilo se dne 8. června ve večerních hodinách v obci Telgart v okrese Brezno nad Hronem různých výtržností: napadlo četnickou hlídku, konající bezpečnostní službu a zasypalo ji kamením, při čemž bylo pět četníků zraněno. Hlídka pauzila k obraně střelné zbraně a tu nešťastnou náhodou byl jedním výstřelem smrtelně zraněn 23letý Jan Chlabovič, dělník ze Selčan projektilem, který prorazil stěnu domu, v němž Chlabovič se zdržoval. Ve věci bylo zavedeno příslušné vyšetřování.

— Stávkující dělníci zastavili vlak. Z Bratislavy, 9. června. Dnes dopoledne byli tři zatčení účastníci veřejných demonstrací v Telgartu eskortováni četnictvem vlakem do vazby okresního soudu v Breznu nad Hronem. Někteří stávkující vlak před železniční stanicí Pohorelá zastavili a na oddíl, v němž se eskorta nacházela, počali útočit kamením, snažíce se zatčené osvobodit. Jeden četník dvakrát na útočníky vystřelil; lehce do lokte zranil útočícího dělníka Datko. Výtržníci se potom rozutekli. Příslušné šetření bylo zahájeno. Úřady učinily vhodná bezpečnostní opatření.

Vo víre času ... rok 1962

Pohorelský hlásnik – informačné noviny Obce Pohorelá; reg.č. OÚ-OMT/1/95; číslo 2022/06, ročník XVIII., - NEPREDAJNÉ

Adresa redakcie: Školská 349/6, 976 69 Pohorelá; 048/6196102, jan.pompura@pohorela.sk, www.pohorela.sk. Uzavierka: 10. dňa, vychádza okolo 15. dňa v mesiaci.

Za obsahovú a gramatickú správnosť zodpovedajú autori článkov. Grafická úprava a autor neoznačených článkov: J.Pompura. Vydáva: Obecný úrad v Pohorelej;

Zapožičané fotografie a dokumenty VRACIAME. Fotografie zverejňujeme postupne.